

ОСНОВНА ШКОЛА
„Бранко Радичевић“
Прибој

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ЗА ПЕРИОД 2022/2023–2026/2027

Јун, 2022. године
Прибој

САДРЖАЈ

Општи принципи образовања и васпитања	3
Основни циљеви образовања и васпитања су:	5
ТАБЕЛА ПЛАНА НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА ПЕРИОД ОД 2022. ДО 2026. ГОДИНЕ	6
ТАБЕЛА ПЛАНА НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА ПЕРИОД ОД 2022. ДО 2026. ГОДИНЕ	8
ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ, ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА, ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ И АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА ЗА УЧЕНИКЕ 1. ЦИКЛУСА	9
ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ, ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА, ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ И АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА ЗА УЧЕНИКЕ 2. ЦИКЛУСА	9
ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	Error! Bookmark not defined.
ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ	16
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА	17
МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ	Error! Bookmark not defined.
МЕРЕ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ	Error! Bookmark not defined.
ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	27
ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ	30
План активности професионалне оријентације	31
ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ	34
ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	35
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	36
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ	37
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	39
ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ	40
ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ	41

Општи принципи образовања и васпитања

Систем образовања и васпитања мора да обезбеди за сву децу, ученике и одрасле:

- једнакост и доступност остваривања права на образовање и васпитање заснованом на социјалној правди и принципу једнаких шанси без дискриминације;
- усмереност образовања и васпитања на дете и ученика кроз разноврсне облике учења, наставе и оцењивања којима се излази у сусрет различитим потребама детета и ученика, развија мотивација за учење и подиже квалитет образовних постигнућа;
- поштовање људских права и права сваког детета, ученика и одраслог и уважавање људског достојанства; образовање и васпитање у демократски уређеној и социјално одговорној установи у којој се негују отвореност, сарадња, толеранција, свест о културној и цивилизацијској повезаности у свету, посвећеност основним моралним вредностима, вредностима правде, истине, солидарности, слободе, поштења и одговорности и у којој је осигурано пуно поштовање права детета, ученика и одраслог;
- висок квалитет образовања и васпитања за све; квалитетно и уравнотежено образовање и васпитање, засновано на тековинама и достигнућима савремене науке, примена достигнућа научних дисциплина важних за процес образовања и васпитања и прилагођених узрасним и личним образовним потребама сваког детета, ученика и одраслог;
- целоживотно учење, које укључује све облике учења и значи учествовање у различитим облицима образовних активности током живота, са циљем сталног унапређивања потребних личних, грађанских, друштвених и радних компетенција;
- образовање и васпитање засновано на компетенцијама у складу са стратешким и функционалним оквиром за планирање и остваривање процеса образовања и васпитања, чиме се стварају услови и пружа подршка за развој свих компетенција;
- професионалну етику и компетентност која подразумева високу стручност наставника, васпитача, стручних сарадника, директора и секретара, стални професионални развој и висок ниво професионалне одговорности и етичности;
- хоризонталну и вертикалну проходност којом се осигурава могућност да ученици и одрасли током образовања промене врсту образовања (хоризонтална проходност) и могућност даљег образовања и стицања вишег нивоа образовања (вертикална проходност);

- демократичност кроз укљученост свих учесника у систему образовања и васпитања у стварању и спровођењу образовних политика, поштујући потребе и права уз обавезе и одговорности;
- аутономија установе кроз планирање и остваривање одговарајућих активности, програма и пројеката у циљу унапређивања квалитета образовања и васпитања поштујући специфичности установе и локалне средине.
- У остваривању принципа, посебна пажња посвећује се:
- сарадњи са породицом, укључивањем родитеља односно другог законског заступника, ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања, локалном заједницом и широм друштвеном средином;
- подршци преласка детета, односно ученика у следећи ниво образовања и васпитања и остваривању континуитета у образовању и васпитању;
- идентификацији, праћењу и подстицању ученика и одраслих са изузетним, односно посебним способностима (талентовани и даровити) уз обезбеђивање услова да, без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ одговарајућим нивоима образовања и васпитања и установама;
- могућности да деца, ученици и одрасли са сметњама у развоју, инвалидитетом и из осетљивих група, без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ свим нивоима образовања и васпитања у установама, а лица смештена у установе социјалне заштите, деца, ученици и одрасли са здравственим проблемима остварују право на образовање за време смештаја у установи и током болничког и кућног лечења;
- смањењу стопе напуштања система образовања и васпитања, посебно лица из социјално угрожених категорија становништва и неразвијених подручја, лица са сметњама у развоју и инвалидитетом и других лица са специфичним тешкоћама у учењу и подршци њиховом поновном укључењу у систем, у складу са принципима инклузивног и интеркултуралног образовања и васпитања;
- каријерном вођењу и саветовању запослених, ученика и одраслих усмереном ка личном развоју појединца и напредовању у образовном и професионалном смислу;
- остваривању права на образовање и укључивањем у систем образовања и васпитања на различитим узрастима и нивоима, без угрожавања других права детета и других људских права;

- сарадњи са ученицима, ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања, као и остваривања одговарајућих активности, програма и пројеката у циљу унапређивања квалитета образовања и васпитања.
- Циљеви образовања и васпитања

Основни циљеви образовања и васпитања су:

- обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју детета, ученика и одраслог;
- обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој детета, ученика и одраслог, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- шири обухват деце предшколским васпитањем и образовањем и свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета, ученика и одраслог, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- развијање кључних компетенција за целоживотно учење, међупредметних компетенција и стручних компетенција у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада и развојем савремене науке и технологије;
- развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- развијање позитивних људских вредности;

- развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

ТАБЕЛА ПЛАНА НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА ПЕРИОД ОД 2022. ДО 2026. ГОДИНЕ

Редни број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
4.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
5.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
6.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	Физичко и Здрав. васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
9.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	-	-
УКУПНО: А		20	720	21	756	21	756	20	720
Редни број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1.	Верска настава/ Грађанско васпитање ¹	1	36	1	36	1	36	1	36

УКУПНО: Б		1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: А+Б		21	756	22	792	22	792	21	756
Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програм									
Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21	756	22	792	22	792	21	756
2.	Пројектна настава	-	-	-	-	-	-	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Додатна настава	-	-	-	-	1	36	1	36
Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁴	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Настава у природи**	7 дана годишње		7 дана годишње		7 дана годишње		7 дана годишње	

ТАБЕЛА ПЛАНА НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА ПЕРИОД ОД 2022. ДО 2026. ГОДИНЕ

Ред. бр.	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34
4.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	Историја	1	36	2	72	2	72	2	68
6.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	Физика	-	-	2	72	2	72	2	68
8.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
9.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
10.	Хемија	-	-	-	-	2	72	2	68
11.	Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68
12.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34
13.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+54	2	72+54	3	108	3	102
УКУПНО: А		24	918	25	954	28	1008	28	952
Ред. бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1.	Верска настава/ Грађанско васпитање ¹	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Други страни језик ²	2	72	2	72	2	72	2	68
УКУПНО: Б		3	108	3	108	3	108	3	102
УКУПНО: А+Б		27	1026	28	1062	31	1116	31	1054
Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програм									
Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27	1026	28	1062	31	1116	31	1054
2.	Слободне наставне активности ³	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
4.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	34
Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.

1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности ⁴	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 3 дана годишње	

¹ Ученик бира један од понуђених изборних програма:

² Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса а то су руски језик и немачки језик

³ Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди.

⁴Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

**Настава у природи организује се у складу са одговарајућим правилником.

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ, ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА, ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ И АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА ЗА УЧЕНИКЕ 1. ЦИКЛУСА

Разред	Линк
1. разред	http://www.bradicevicpb.edu.rs/assets/files/Skolski-program22-23-26-27-PRVlrazred.pdf
2. разред	http://www.bradicevicpb.edu.rs/assets/files/Skolski-program22-23-26-27-DRUGlrazred.pdf
3. разред	http://www.bradicevicpb.edu.rs/assets/files/Skolski-program22-23-26-27-TREClrazred.pdf
4. разред	http://www.bradicevicpb.edu.rs/assets/files/Skolski-program22-23-26-27-CETVRTlrazred.pdf

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ, ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА, ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ И АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА ЗА УЧЕНИКЕ 2. ЦИКЛУСА

Разред	Линк
5. разред	http://www.bradicevicpb.edu.rs/assets/files/Skolski-program22-23-26-27-PETlrazred.pdf
6. разред	http://www.bradicevicpb.edu.rs/assets/files/Skolski-program22-23-26-27-SESTlrazred.pdf
7. разред	http://www.bradicevicpb.edu.rs/assets/files/Skolski-program22-23-26-27-SEDMlrazred.pdf
8. разред	http://www.bradicevicpb.edu.rs/assets/files/Skolski-program22-23-26-27-OSMlrazred.pdf

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ И ДРУГИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Програм културних и других активности школе обухвата активности које доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика и културни развој школског окружења, као и заједничке културне активности са установама и организацијама ради обogaћивања културног живота ученика.

Кроз културне и друге активности подстиче се боља информисаност ученика, развија спремност за прихватање различитости, упознаје се са различитим културама, негује се слобода говора ученика, поспешује се лични развој ученика, развија самопоуздање и лична одговорност.

Активност	Циљеви и задаци	Начин реализације	Носиоци активности	Време реализације
Европски дан језика	подизање свести о значају учења језика подизање свести о културној различитости, међусобном поштовању и вештинама за сарадњу - стицање вештина сарадње, толеранције и поштовања различитости	- организовање трибине - припрема одговарајућег програма - припрема презентације	- ученици -предметни наставници -ученички парламент	26.септембар
Обележавање Дечје недеље	Скретање пажње јавности на права и потребе деце Указивање на одговорност коју породица, школа, држава и њене институције имају у заштити деце и остваривању њихових права Презентација до сада постигнутих резултата Указивање на примере добре праксе и проблеме у остваривању права децембар подстицање интерсекторске	Пријем првака у Дечји савез, израда тематских панова Међугенерац ијски сусрети	- ученици -родитељи -предметни наставници -ученички парламент Директор -педагог	Прва недеља октобра

	сарадње у стварању услова за поштовање права и оптимални развој детета Промоција активног учешћа деце у доношењу одлука које се тичу деце			
Светски дан хране	-обележавање светског дана хране - упознавање значаја здраве исхране - припрема одговарајућег садржаја презентације	-припрема презентације -сарадња са ученицима приликом припреме хране и демонстраци ја -сарадња са медијима	-предметни наставници - ученици - директор - педагог	16.октобар
Активности поводом обележавања Дана толеранције, Светског дана детета, људских права	-упознавање ученика са правима деце и људи, -развијање толерантног става према различитости у Превазилажење страха од јавног наступа Неговање културе лепог говора и музике	Промоција школе на локалној телевизији -сарадња са музичком школом	- ученици -предметни наставници -ученички парламент директор - педагог	новембар
Тематски маскенбал	Развијање маште и креативности -развијање интересовања ученика за културне активности и обележавање значајних датума	-припрема маски у складу са темом уз помоћ родитеља и учитеља	- ученици -родитељи -предметни наставници -ученички парламент Директор -педагог	28.децембар

Прослава Светог Саве	-чување и неговање сопственог верског и културног идентитета - изграђивање способности за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живимо	-приредба за ученике и родитеље проучавање живота Светог Саве кроз самосталне ученичке радове (ликовне, литерарне, презентације ..) - присуствова ње на Литургији за дан Светог Саве	вероучитељи, -предметни наставници - библиотекар - ученици -директор школе -остале званице	27.јануар
Светски дан воде	- упознавање ученика и грађанства са значајем воде за животну средину и глобалним аспектима загађења вода - развијање еколошке свести о природним ресурсима и значају очувања еколошке равнотеже	- организовањ е трибине - припрема одговарајуће г програма - припрема презентације	-предметни наставници - ученици - чланови различитих еколошких организација	22.март
Прослава Дана школе	-обележавање Дана школе културним активностима -међуљудски односи колективног духа - ангажовање ученика у ваншколским активностима	-припрема програма поводом прославе обавештавањ е медија о датом догађају организовањ е прославе - обавештавањ е званица поводом прославе	предметни наставници - библиотекар - ученици - остале званице	Последња недеља ,марта

Дан планете Земље	-уознавање са опасношћу која прети животу на Земљи услед наглог развоја индустрије и пораста потребе за енергијом -уознавање ученика и грађанства с проблемима с којима се суочавају екосистеми	- организовање трибине - припрема одговарајућег програма - припрема презентације	-предметни наставници - ученици - чланови различитих еколошких организација	22. април
Приредба талената Мојих пет минута у сарадњи са Домом културе	Промоција и припрема ученика за јавни наступ, Уознавање	приредба	- ученици -родитељи -предметни наставници -ученички парламент	Мај
Завршна манифестација ученика четвртог разреда за будуће прваке	Промоција и припрема ученика за јавни наступ, Уознавање предшколаца са школом и учитељима	Радионица, приредба , изложба	Учитељи четвртог разреда, Ученици, Предшколска установа Невен	јун
Сарадња са медијима	-уознавање друштвене заједнице са активностима школе -промоција школе	-гостовање на телевизији -давање интервјуа -снимање емисија образовног садржаја	-директор - педагог - предметни наставници - ученици	СептембарЈун

Сарадња са Домом културе	-развијање и ширење културне делатности и утицаја на друштвену средину -уознавање са активностима на очувању културне и историјске баштине -фаворизовање филмске и позоришне уметности	организација и посета културним догађајима, биоскопским представама, позоришним представама, концертима, фестивалима , трибинама	-ученици -предметни наставници - педагог -директор -Дом културе	Септембар-Јун
Посета Музеју, Градској галерији, библиотеци и Јевђевића кући	-уознавање са активностима на очувању културне и историјске баштине	организован и одлазак изложбама, манифестацијама, радионицама	ученика учитељи, одељењске старешине наставници ликовне културе, историје и српског језика	током године
Сарадња са канцеларијом за младе	Уознавање са разним темама и областима ученичких иницијатива	Организација и посете Канцеларији за младе Дебате, предавања, трибине Волонтерски рад	- ученици -родитељи -предметни наставници -ученички парламент Директор -педагог Канцеларија за младе	Септембар-Јун
Сарадња са планинарским друштвом , еколошким покретима	развијање бољег односа према природи и животној средини - формирање еколошке свести - развијање љубави према живој и неживој природи -учешће у акцијама чишћења околине	-боравак у природи -излети у околини организација трибина о заштити животне средине -израда панона	-предметни наставници -ученици - чланови планинарског друштва -чланови еколошких покрета	Септембар - Јун

		-ученички радови		
Сарадња са градском библиотеком	- развијање и неговање навике читања и коришћења библиотеке код ученика и наставника - развијање и промовисање правилне употребе свих облика извора информације - мотивисање за учењем и подстицање и оспособљавање за самостално учење и образовање током целог живота	-одабирање и припремање литературе и друге грађе за разне активности - коришћење сазнања и достигнућа савремене науке, научно проверене методе и резултате сопственог истраживачк ог рада - сарадња са ученицима на промоцији читања ради задовољства кроз све облике образовноа спитног рада	- ученици - предметни наставници – библиотекар -градска библиотека	Септембар - Јун

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

У школи се негује богат спортски живот у циљу развоја личности и превенцији насиља и малолетничке деликвенције. Школа активно учествује у такмичењима која организује Спортски савез Србије, као што су на пример Спортске игре младих.

Школа пружа могућност свим ученицима да се активно баве спортом. Успостављена је сарадња са спортским клубовима који препознају значај укључивања ученика у спорт. Њихови лиценцирани тренери, у сарадњи са нашим наставницима физичког васпитања, организују бесплатне спортске садржаје. Спортске активности се реализују на спорским игралиштима у дворишту школе а повремено и у Спортској дворани Прибој.

Циљ:

- *Развој и практиковање здравог начина живота,*
- *Развој свести о важности сопственог здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности*
- *Превенције насиља, наркоманије, малолетничке делинквенције*
- *Постизање што бољих резултата за своју школу, доказивање кроз спорт*
- *Јачање моралних квалитета личности ученика*
- *Учешће што већег броја ученика у спортским активностима, учешће у хуманитарној акцији*
- *Јачање колектива одељења, јачање тимског духа,*
- *Учење спорту кроз такмичење и кроз подршку друговима (навијање), сарадња родитеља и школе*

Активности	Начин остваривања	Носиоци активности
Сарадња са планинарским друштвом Љесковац и локалном заједницом	Дан пешачења, „Корак ближе здрављу кањону Кратовске реке	Наставници физичког васпитања, планинарско друштво Љесковац
Учешће на кросу	Трка у оквиру школског кроса, трка на кросу у организацији РТС	Наставници физичког васпитања, Спортски савез Прибоја
Вежбања у различитим спортским дисциплинама	У утврђеним терминима, у оквиру Обогаћеног једносменског рада	Наставници физичког и здравственог васпитања
Учешће на такмичењима предвиђеним календаром Министарства просвете	Непосредно такмичење у различитим спортским дисциплинама	Наставници физичког и здравственог васпитања
Учеће на такмичењима која се организују поводом Дана школе	Непосредно такмичење у различитим спортским дисциплинама	Наставници физичког и здравственог васпитања
Учешће на Спортским играма младих	Непосредно такмичење у различитим спортским дисциплинама	Спортски савез Србије, Спортски савез Прибоја, учитељи и наставници.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета и ученика или запосленог.

Насиље и злостављање сматра се насиље запосленог према детету, ученику, другом запосленом, родитељу, односно другом законском заступнику (у даљем тексту: родитељ); ученика према другом детету, ученику или запосленом; родитеља према свом детету, другом детету и ученику, запосленом као и према трећем лицу.

Насиље и злостављање може да јави као физичко, психичко (емоционално), социјално и дигитално.

Установа програмом заштите од насиљљ , злостављања и занемаривања одређује мере и активности, које обезбеђују развијање и неговање позитивне атмосфере и безбедног окружења.

Програмом заштите дефинишу се превентивне и интервентне активности, одговорна лица и временска динамика њиховог остваривања.

Општи циљ програма превенције:

Стварање сигурног и подстицајног окружења, неговање атмосфере сарадње , уважавања и конструктивне комуникације.

Специфични циљеви мера превенције:

Школа ће посебан акценат ставити на мере превенције у циљу стварања безбедне средине за живот и рад ученика. Планирамо следеће:

- Подизање нивоа свести и осетљивости детета и ученика , родитеља и свих запослених за препознавање облика насиља, злостављања и занемаривања,
- Упознавање родитеља са правима, обавезама и одговорностима ученика,Протоколом поступања у случају насиља и Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика,
- Упознавање ученика са правима, обавезама и одговорностима ,Протоколом поступања у случају насиља и Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика,
- Боље познавање процедура за пријављивање и поступање код детета и ученика , родитеља и свих запослених у случају сумње или сазнања о свим облицима насиља злостављања и занемаривања,

- Упознавање са видовима и стратегијама пружања одговарајуће подршке и разумевања различитих облика комуникација и понашања ученика са тешкоћама и сметњама у развоју и инвалидитетом,
- Развијање, неговање климе и прихватања, толеранције и уважавања кроз примену правила из кодекса понашања и уважавања и кроз тематски осмишљене часове одељењског старешине и грађанског васпитања.
- Развијање правилних ставова према ризичном понашању и одупирање притиску вршњака кроз групни и индивидуални рад ,
- Праћење понашања ученика путем свакодневног контакта у циљу стицања увида у њихов социјално психолошки статус,
- Праћење понашања ученика кроз сарадњу са одељењским старешинама,
- Развијање атмосфере дружења кроз спортска такмичења, наградне конкурсе на нивоу школе и у сарадњи са локалном заједницом, кроз обележавање Дечије недеље, Дана школе, кроз организовање ученичких журки са саморегулацијом дисциплине, организовање предавања уз помоћпредставника МУП-а, Центра за социјални рад.
- Израда паноа и презентација- вршњачка едукација на тему ненасиља ;
- Континуирана сарадња са родитељима како би се благовремено утицало на промену понашања ученика
- Организовање предавања и трибина за родитеље на тему ризичних облика понашања младих

Мере превенције

- **Интервенција према нивоима насиља, злостављања и занемаривања**
- Ниво насиља и злостављања условљава и предузимање одређених интервентних мера и активности.
- **На првом нивоу**, по правилу, активности предузима самостално одељењски старешина, наставник, у сарадњи са родитељем, у смислу појачаног васпитног рада са васпитном групом, одељењском заједницом, групом ученика и индивидуално.
Изузетно, ако се насилно понашање понавља, ако васпитни рад није био делотворан, ако су последице теже, ако је у питању насиље и злостављање од стране групе према појединцу или ако исто дете и ученик трпи поновљено насиље и злостављање за ситуације првог нивоа, установа интервенише активностима предвиђеним за други, односно трећи ниво.
- **На другом нивоу**, по правилу, активности предузима одељењски старешина, у сарадњи са педагогом, психологом, тимом за заштиту и директором, уз обавезно учешће родитеља, у смислу појачаног васпитног рада. Уколико појачани васпитни рад није делотворан, директор покреће васпитно-дисциплински поступак и изриче меру, у складу са законом.
- **На трећем нивоу**, активности предузима директор са тимом за заштиту, уз обавезно ангажовање родитеља и надлежних органа, организација и служби (центар за социјални рад, здравствена служба, полиција и друге организације и службе).

- Када су извршиоци насиља ученици старости до 14 година против којих се не може поднети прекршајна или кривична пријава, нити покренути прекршајни и кривични поступак, на овом узрасту се искључиво примењују мере из надлежности образовно-васпитног система, здравственог система и система социјалне заштите. У раду са учеником до 14 година родитељ има обавезу да се укључи у појачан, односно по интензитету примерен потребама ученика васпитни рад.
- Уколико присуство родитеља није у најбољем интересу ученика, тј. може да му штети, угрози његову безбедност или омета поступак у установи, директор обавештава центар за социјални рад, односно полицију или јавног тужиоца.
- На овом нивоу обавезни су васпитни рад који је у интензитету примерен потребама ученика, као и покретање васпитно-дисциплинског поступка и изрицање мере, у складу са законом. Ако је за рад са учеником ангажована и друга организација или служба, установа остварује сарадњу са њом и међусобно усклађују активности.
- Ако постоји сумња или сазнање о насиљу, злостављању и занемаривању детета и ученика у породици, директор без одлагања обавештава полицију или јавног тужиоца, који предузимају даље мере у складу са законом.
- Уколико се ради о догађају који захтева предузимање неодложних интервентних мера и активности, директор обавештава родитеља и центар за социјални рад, који даље координира активностима са свим учесницима у процесу заштите детета и ученика.
- Ако постоји сумња да насилни догађај може да има елементе кривичног дела или прекршаја, директор обавештава родитеља и подноси кривичну пријаву надлежном јавном тужилаштву, односно захтев за покретање прекршајног поступка надлежном прекршајном суду

Редослед поступања у интервенцији

1) Проверавање сумње или откривање насиља, злостављања и занемаривања обавља се прикупљањем информација – директно или индиректно.

Прикупљање информација има за циљ утврђивање релевантних чињеница на основу којих се потврђује или одбацује сумња на насиље, злостављање и занемаривање. Током прикупљања информација поштују се принципи утврђени Конвенцијом и правила која се примењују у поступцима у којима учествује малолетно лице – дете и ученик.

Установа проверава сваку информацију о могућем насиљу, злостављању и занемаривању и врши преглед видео записа уколико установа има електронски надзор над простором. Када родитељ пријави директору непримерено понашање запосленог према његовом детету, директор поступа у складу са законом.

У случају неосноване сумње појачава се васпитни рад и прати понашање учесника. Када се потврди сумња, директор и тим за заштиту предузимају мере и активности за извршено насиље, злостављање и занемаривање.

2) Зауостављање насиља и злостављања и смиривање учесника је обавеза свих запослених у установи, а нарочито најближег присутног запосленог и дежурног наставника,

односно васпитача да одлучно прекине све активности, раздвоји и смири учеснике у акту насиља. У случају да запослени процени да је сукоб високо ризичан и да не може сам да га заустави, одмах ће тражити помоћ.

3) Обавештавање родитеља и предузимање хитних акција по потреби (пружање прве помоћи, обезбеђивање лекарске помоћи, обавештавање полиције и центра за социјални рад) обавља се одмах након заустављања насиља и злостављања. Уколико родитељ није доступан или његово обавештавање није у најбољем интересу детета и ученика, установа одмах обавештава центар за социјални рад.

4) Консултације у установи се врше ради: разјашњавања околности, анализирања чињеница на што објективнији начин, процене нивоа насиља и злостављања, нивоа ризика и предузимања одговарајућих мера и активности, избегавања конфузије и спречавања некоординисане акције, односно ради успостављања и развијања усклађеног, уједињеног и ефикасног поступања. у консултације у установи укључују се: одељењски старешина, дежурни наставник, васпитач, психолог, педагог, тим за заштиту, директор, ученички парламент.

Уколико у току консултација у установи директор и тим за заштиту, услед сложених околности не могу са сигурношћу да процене ниво насиља, злостављања и занемаривања, као и да одреде мере и активности, у консултације укључују надлежне органе и друге организације и службе: министарство надлежно за послове образовања и васпитања (у даљем тексту: Министарство) – надлежну школску управу, центар за социјални рад, полицију, правосудне органе, здравствену службу, а по потреби одељење надлежно за послове ученичког и студентског стандарда

5) Мере и активности предузимају се за све нивое насиља и злостављања. Оперативни план заштите (у даљем тексту: план заштите) сачињава се за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа за сву децу и ученике – учеснике насиља и злостављања (оне који трпе, који чине и који су сведоци насиља и злостављања).

6) Ефекте предузетих мера и активности прати установа (одељењски старешина, васпитач, тим за заштиту, психолог и педагог) ради провере успешности, даљег планирања заштите и других активности установе. Установа прати понашање детета и ученика које је трпело и које је извршило насиље и злостављање, али и деце и ученика који су индиректно били укључени (сведоци).

Документација, анализа и извештавање

У спровођењу превентивних и интервентних мера и активности установа:

- 1) прати остваривање програма заштите установе;
- 2) евидентира случајеве насиља, злостављања и занемаривања другог и трећег нивоа;
- 3) прати остваривање конкретних планова заштите другог и трећег нивоа;
- 4) укључује родитеља у васпитни рад у складу са врстом и нивоом насиља и праћење ефеката предузетих мера и активности;
- 5) анализира стање и извештава.

Одељењски старешина, односно васпитач бележи насиље на првом нивоу; прати и процењује делотворност предузетих мера и активности и евидентира у педагошкој документацији.

О случајевима који захтевају укључивање тима за заштиту (други и трећи ниво) документацију (службене белешке и сви други облици евидентирања података о лицу, догађају, предузетим радњама и др.) води, чува и анализира за потребе установе психолог или педагог, а изузетно, други члан тима за заштиту кога је одредио директор. Тим подноси извештај директору два пута годишње. Директор извештава орган управљања, савет родитеља и ученички парламент.

Извештај о остваривању програма заштите је саставни део годишњег извештаја о раду установе и доставља се Министарству, односно надлежној школској управи. Извештај садржи, нарочито: анализу ефеката превентивних мера и активности и резултате самовредновања у овој области, број и врсту случајева насиља, злостављања и занемаривања, предузете интервентне мере и активности, као и њихове ефекте.

Садржај Превентивне активности	Време	Носиоци активности	Начини праћења	Очекивани резултати
Анализа стања	Август	Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Извршена анализа стања
Формирање школског Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања ученика у школи	Август		Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Формиран Тим према нормативу
Укључивање ученичког парламента у рад Тима	Септембар.		Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Укључени и упознати ученици о активностима
Анализа безбедности школе.	Септембар.		Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Боља израда плаа дежурства у циљу превенције насиља
Организовање дежурства запослених.	Септембар		Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Међу ученицима је насиље сведено на минимум

Информисања о правима, обавезама и одговорностима учесника у образовању у спречавању и заштити од дискриминације и дискриминаторног понашања;	Септембар	Учитељи, разредне старешине	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Родитељи и други учесници у образовању су информисани правима, обавезама и одговорностима
Информисање учесника у образовању, запослених и родитеље о планираним активностима и могућностима пружања подршке и помоћи	Септембар	Учитељи, разредне старешине	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Родитељи и други учесници у образовању су информисани правима обавезама и одговорностима
Предлагање мера за унапређивање превенције и заштите од дискриминације ,рад са учесницима у образовању који трпе, чине или сведоче дискриминаторно понашање	Септембар.	Директор школе Тим ,педагог Директор школе Тим ,педагог	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Сви су упознати са предложеним мерама Урађени су индивидуални планови заштите за учеснике
Учесталост дискриминаторног понашања, број поднетих пријава-анализа	Током године	Директор школе, тим	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Праћено је дискриминаторно понашање, извршен је увид у учесталост насиља и у број поднетих пријава распрострањеност различитих облика дискриминације, евидентира се број случајева дискриминаторног понашања
Укључивање родитеља у планирање мера и спровођење активности за спречавање и сузбијање дискриминаторног понашања	Септембар	Директор школе, разредне старешине	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Родитељи су укључени у планирање мера и спровођење активности за спречавање и сузбијање дискриминаторног понашања
Формирање вршњачког тима за заштиту од насиља	Током године	Педагог	Записници, извештаји, фб	Формиран је вршњачки тим који прати и обавештава о случајевима насиља

кога чине три ученика из Ученичког парламента и Чланова Ученичког парламента за Школски одбор			страница, фотографије	у школи и чланови Ученичког парламента за Школски одбор
Књига дежурства у коју се бележе све активности у вези са нарушавањем реда,и организовано је дежурство ученика и наставника	Током године	дежурни наставници	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Бележене су све активности у вези са нарушавањем реда,направљен је распоред дежурства ученика и наставника
Остварује се сарадња са МУП-ом и Школском управом Министарства	Током године	Директор школе	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Остварена је сарадња са Муп-ом, и Школском управом
Сарађује се са Центром за Социјални рад у оквиру превенције	Током године	Директор школе , педагог	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Остварена је сарадња са Центром за Социјални рад
Организовање ваннаставних активности у оквиру школе у смислу осмишљавања слободног времена	Током године	Учитељи,раз редне старешине, предметни наставници	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Организоване су ваннаставне активности у школи
Богађење школске библиотеке едукативним књигама како ненасилно решавати сукобе и популарисовање читања књига	Током године	Учитељи,одељењске старешине,библиотекар	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Прикупљене су књиге за школску библиотеку
Стручно усавршавање	Током године	Сви запослени	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Наставници су похађали семинаре
Предавања стручњака из других институција	по потреби		Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Организована су предавања стручњака из других институција
Учешће у хуманитарним акцијама	Током године	Ученички парламент, учитељи, ученици, одељењске старешине, педагог	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Организоване су хуманитарне активности у школи
Постављање Кутије поверења у холу школе.	Фебруар	Тим	Записници, извештаји, фб	Ученици имају већу слободу и поверење у решавање насилних ситуација

			страница, фотографије	
Индивидуално – саветодавни рад са ученицима који су актери у ситуацијама насиља (жртве, починиоци насиља)	Током године	Педагог школе	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Ученици се осећају безбедније или не понављају насилне ситуације
Учешће наставника и ученика, родитеља у Дечјој недељи	Октобар	Родитељи, ученици, Тим	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Боља сарадња са родитељима
Безбедност деце на интернету, предавање за ученике 5 и 6. разреда	Током године	Тим у сарадњи са МУП-ом	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Ученици су боље упознати о опасностима које вребају на интернету
Писани и ликовни радови ученика на тему Вршњачко насиље	фебруар	Ученици, Тим, наставници српског и ликовног	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Повећана активност ученика
Подстицање и неговање различитости и културе уважавања у оквиру наставних активности - на часовима одељенског старешине, грађанског васпитања, верске наставе састанцима Ученичког парламента и сл.	Током године	Тим, наставници	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Поштовање различитости и свест о другачијем
Организовање слободних активности према предлозима Ученичког парламента	Током године	Тим, парламент	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	
Обележавање Светског дана толеранције	19.новембар	Тим, парламент	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Обележавање значајних датума
Обележавање Дана розе мајица	14.фебруар	Тим, одељенске старешине	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Обележавање значајних датума
Анкетирање ученика	мај	Тим, ПП служба	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Информисање и унапређивање мера заштите

Израда школском паноа посвећеног заштити ученика од насиља	Током године	Тим	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Подизање свести о мерама заштите од насиља
Спортско прихватање неуспеха и развој самоконтроле, поштовање фер-плеј игре,	Током године	Тим, наставници физичког васпитања, предавање	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Унапређивање међуљудских односа и поштовање
Заштита животне средине дискусија или дебата	Март-април	Тим, парламент	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Подизање свести о животної средини
Дебата –радионица на тему Насиље међу вршњацима, притисак вршњака	Новембар	Тим, парламент	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Подизање свести о мерама заштите од насиља, свест о појму вршњачког насиља
Школска међудодељенска спортска такмичења , спортски дан посвећен безбедном и сигурном шк окружењу	Март.	Наставници физичког васпитања	Записници, извештаји, фб страница, фотографије	Развијање спортског духа

Садржај Интервентне активности	Време	Носиоци активности	Одговорне особе	Очекивани резултати
Проверавање добијене информације (прикупљање информација) Сазнање о насиљу опажањем(препознавањем спољашњих знакова) или добијањем информација (поверавањем од стране жртве насиља или треће особе родитељ,наставник)	Током године	Сви запослени у школи	Сви запослени у школи, директор	Надлежни у школи ће бити упознати са случајевима насилног понашања у школи

Заустављање дискриминаторног понашања и смиривање учесника обавештавање одговорне особе (зауставити насиље благовремено) и смиривање учесника	Током године	дежурни наставник,учитељ/разредни старешина,предметни наставник	Сви запослени у школи, директор	Зауставити насиље благовремено
Пријава директору и обавештавање родитеља	Током године	учитељ разредни старешина, предметни наставник	Директор,разредне старешине	директор школе ће бити информисан о томе да се насиље догодило и о околностима самог догађаја или упознат са сумњама о томе да ли се насиље дешава)
Прикупљање релевантних информација и консултације и процена нивоа насиља	Током године	Тим за заштиту од дискриминације,насиља,злостављања и занемаривња	Директор	Прикупљене си информације и извршена је процена нивоа насиља
Консултације у установи	Током године	Тим за заштиту од дискриминације,насиља,злостављања и занемаривања, педагог, директор	Директор	Биће извршена процена нивоа ризика и одређена одговорност унутар установе за инцидент и утврђено да ли постоји неопходност консултација ван школе школе
Заштитне мере према ученику	Током године	Тим за заштиту од насиља	Директор	Урађене су заштитне мере према ученику-план заштите – индивидуални план заштите
Праћење ефеката предузетих мера -прати се и процењују ефекти предузетих мера и активности за спречавање и сузбијање дискриминаторног понашања и даје одговарајуће предлоге директору; Вредновање предузетих активности,планирање новог циклуса интервентних активности у склопу Програма заштите ученика од насиља	Током године	Тим за заштиту од насиља	Директор, тим за заштиту	Праћени су ефекти предузетих мера

ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Ученици од 1. до 8. разреда ће кроз друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности имати прилике да проналазе и развијају своје способности и таленте у области спорта, уметности и језика. Активности ће се организовати једном недељно у оквиру одељења. Реализатори свих активности су одељенске старешине и наставници.. По потреби се укључију и остали (стручни сарадници, родитељи, стручњаци различитих профила). Садржај секција је прилагођен интересовању и способностима ученика, са настојањем да се активирају сви чланови одељенске заједнице.

Отворене су могућности организовања и спровођења заједничких активности на нивоу разреда (нпр. хуманитарне активности, организовање фер плеј утакмица и сл.). Ученици од 5. до 8. разреда ће бирати секцију према свом интересовању. Време одржавања секције биће одређено распоредом часова.

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ/ СЕКЦИЈЕ	РАЗРЕД	АКТИВНОСТ	БРОЈ ЧАСОВА ГОДИШ
ЛИТЕРАРНА- РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА	1.-8.	Циљеви и задаци ове секције су неговање лепоте писане речи,неговање језичке културе,упознавање са књижевним делима различитих жанрова,компаративно истраживање мотива,истраживање језичког блага,припрема и учешће ученика на литерарним конкурсима,сусрети са песником – писцем,уређење школских паноа,посета библиотеци,посета позоришним и биоскопским представама,подстицање и развијање вештина изражајног рецитовања ученика код ученика млађих разреда.	36

<p>ХОР</p>	<p>5.-8.</p>	<p>Циљеви и задаци ове секције су упознавање ученика са певањем у оквиру мешовитих гласовних група, неговање музичке уметности у оквиру хорског певања кроз обраду најразличитијих композиција из разних епоха, развијање солидарности и другарства између ученика различитих узрастних група</p>	<p>18</p>
<p>ШАХОВСКА СЕКЦИЈА</p>	<p>1.-8.</p>	<p>Циљеви и задаци ове секције су развијање интересовања за шаховску игру код ученика, стицање сазнања да процес учења у школским условима може да се реализује у форми игре (шаха), стимулисање маште, креативности и радозналости током учења шаха, стицање основних знања о шаху и уочавање сличности са животом, оспособљавање ученика за логичко размишљање током учења шаха, развијање потребе за самосталним доношењем одлука кроз играње шаха, развијање свести о сопственом напредовању и јачање мотивације за даље учење шаха, развијање начела фер-плеја и уважавања туђег мишљења.</p>	<p>36</p>

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА	5.-8.	<p>Задатак секције је да развија способност ученика за опажање облика, величина, боја и положаја облика у природи. На часовима ликовне секције се стварају услови да ученици користе различите технике и средства ликовно -визуелног изражавања а које су прилагођене интересовањима и способностима ученика. На тај начин могу да изразе своју машту, креативност и игру који су саставни део ликовног израза. Такође, утиче на развијање радних навика и одговорности.</p>	18
ЕКОЛОШКА СЕКЦИЈА	1.-8.	<p>Еколошка секција има за циљ да упозна ученике са последицама промене природне средине због немарног дејства човека. Развијање свести код ученика о значају естетике, екологије и хигијене у свакодневном животу,развијање одговорности за очување уметничког наслеђа, културне баштине, екологије и хигијене у животном амбијенту,подстицање индивидулног деловања ученика и наставника у развоју естетске, еколошке и хигијенске свести.</p>	36

СПОРТСКА СЕКЦИЈА	5.-8.	Циљ и задаци секције су да ученици задовоље своја интересовања, потребе, за стицањем знања, способности за бављење спортом, инастојање да стечена знања примене у животу (стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима, развој и одржавање моторичких способности, учење и усавршавање моторичких форми изабране секције, стицање теоријских знања, познавање правила такмичења и правила игре, формирање навике за бављење спортом, социјализација ученика и развијање тимског рада, откривање талентованих ученика и њихово подстицање да се баве спортом.	36
------------------	-------	--	----

ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Програм професионалне оријентације у основној школи има за циљ да развије спремност ученика да стичу знања и искуства о себи и свету рада како би доносили реалне одлуке у погледу свог даљег образовања и опредељивања, свесни шта оне значе за каснија образовна и професионална опредељења као и успех у раду.

Општи задаци професионалне оријентације реализоваће се кроз конкретизоване задатке у оквиру професионалног информисања, упознавање са профилима стручних школа и гимназијама кроз презентације, посете школама; саветовања и праћења развоја и успешности ученика у школи и то кроз све облике васпитно-образовног рада: обавезни наставни процес, додатна настава, слободне активности, одељењске заједнице, часови разредног старешине, родитељски састанци.

Носиоци активности из оквира професионалне оријентације су: учитељи, одељењске старешине, предметни наставници, педагог, наставници и ученици средњих школа, експерти из света рада, чланови тима за ПО.

Професионална оријентација подразумева **укључивање и међусобно повезивање свих актера** који имају пресудну улогу и утицај на развој личности ученика и на процес доношења одлука при њиховом избору занимања и остваривању професионалног развоја: родитељи, наставници, стручни сарадници, лекари, стручњаци при Националној служби за запошљавање и други.

Циљ пројекта Професионалне оријентације је успостављање функционалног и одрживог система и програма професионалне оријентације (ПО) за младе на прелазу из основне у средњу школу, односно у свет рада. Пројекат се базира се на школској и ваншколској компоненти. Програм

професионалне оријентације је намењен пре свега ученицима завршних разреда основне школе. Кључну улогу у његовој реализацији имају школе и њихови наставници и стручни сарадници, родитељи и заједница у школском окружењу, који ће кроз његову примену унапређивати своје капацитете и могућности. Програм професионалне оријентације је конципиран на основу интерактивног петофазног модела у чијем је фокусу развој компетенције за избор занимања код младих. Основни циљ програма је подстицање развоја капацитета младих да донесу и спроведу промишљену, ваљану и самосталну одлуку о избору школе и занимања, као и да планирају каријеру и укључе се у свет рада. Настава за младе у оквиру програма се одвија кроз радионице, које омогућавају да ученици/це кроз активно учешће изграде сазнања, вештине, способности и вредности потребне за остварење овог циља.

Концепт програма ПО остварује се кроз пет модула:

- **самоспознаја**– препознавање сопствених потенцијала, спремност за постигнућа и склоности преко одговарајућег осмишљавања наставе и учења;
- **информисање о занимањима и каријери**– припрема расположивих информација о занимањима на структурисан начин или информација које тек треба развити, да би се омогућила информисана одлука о избору занимања;
- **упознавање са путевима образовања** – мрежом школа – познавање путева образовања и каријере који воде ка остварењу жељеног занимања;
- **реални сусрети са светом рада**– преко анкетирања представника занимања, стручне праксе у предузећима („обука за упознавање“) и распитивања у предузећима спровођење теста реалности за жељено занимање; реални сусрети са светом рада и опробавање у појединим занимањима;
- **доношење одлуке о избору школе и занимања** – самостално, промишљено и одговорно доношење одлуке о избору школе или занимања.

План активности професионалне оријентације

Активности	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације	Очекивани резултати
Упознавање стручних и руководећих органа Школе са програмом ПО	Састанци: -Наставничко веће; -Школски одбор; -Савет родитеља; -Ученички парламент -Стр.актив за развојно планирање -Стр.актив за развој школског програма	Тим за реализацију ПО	Септембар, октобар	Сви учесници у раду Школе информисани

Упознавање ученика 7. и 8. разреда са програмом ПО и испитивање интересовања	Информисање ученика од стране одељенског старешине на часу одељенског старешине	Тим за реализацију ПО; одељенске старешине	Октобар-децембар	Информисани ученици, Повратна информација о заинтересованости
Организација и реализација радионица ПО	Информисање ученика од стране одељенског старешине на часу одељенског старешине	Тим за реализацију ПО; одељенске старешине	Током године	Реализоване радионице ПО
Организовање акција из области ПО : излагање промо материјала, експерти у школи, ПО на сајту, посете предузећима и средњим школама, индивидуални разговори са педагогом школе за ученике којима треба додатна помоћ око избора занимања	Информисање ученика од стране експерата и представника школа	Тим за реализацију ПО;експерти	Од септембра до маја 2023	Информисани ученици
Реализација реалних сусрета кроз распитивање о предузећу, школи	Посете предузећима и школама	Тим за реализацију ПО; одељенске старешине, ученици	Од септембра до маја	Реализоване посете
Предавање педагога на тему „Утицај родитеља, вршњака, медија на избор занимања“	Предавање	Педагог и директор	Октобар	Ученици су освешћени о сопственој вредности
Предавање педагога на тему „	Предавање	Педагог	Од септембра	Свест о утицају способности на

Способности- значајан фактор у избору занимања“			до маја	избор занимања
Презентација образовних профила средњих школа ученицима 8. разреда	Тим за ПО, Тим за промоцију средњих школа, ученици 8. разреда, ученици средњих школа	Презентација, разговор, информисање	Мај	Ученици упознати са образовним профилима средњих школа
Радионица „ Упутство за употребу Портфолија“	Реализација радионице	Чланови Тима, Наставник, ученици	Новембар - мај	Ученици знају шта је портфолио и како се прави
Радионица,, Представљање програма за 7. и осми разред“	Реализација радионице	Чланови Тима, Наставник, ученици	Новембар - мај	Ученици су упознати са појмом ПО
Радионица „Пут способности“	Реализација радионице	Чланови Тима, Наставник, ученици	Новембар - мај	Процењене сопствене способности
Радионица „У свету вредности“	Реализација радионице	Чланови Тима, Наставник, ученици	Новембар - мај	Освећене сопствене вредности
Радионица „У свету интересовања“	Реализација радионице	Члан Тима, одељенски старешина, ученици	Новембар - мај	Ученици препознају сопствена интересовања и могу да аргументују избор интересовања
Радионица „ Графикон интересовања“	Реализација радионице	Члан Тима,	Новембар - мај	Израђени графикони интересовања
Радионица „ Самопознаја -то сам ја“	Реализација радионице	одељенски старешина, ученици	Новембар - мај	Откривене сопствене врлине,

				способности, уобличена слика о себи
Радионица „ Какав/каква сам на „први поглед“	Реализација радионице	Члан Тима,	Новембар - мај	Разбијање предрасуда
Радионица Захтеви занимања - одговарајуће способности и контраиндикације	Реализација радионице	одељенски старешина, ученици	Новембар - мај	Развијена свест о потребама и способностима за одређена занимања

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ програма здравствене заштите је подизање нивоа здравствене заштите ученика кроз едукацију, вршњачку едукацију, раду на унапређивању хигијенских и санитарних услова у школи.

ОБЛАСТ РАДА	АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ
Праћење здравственог стања ученика	Реализација планираних систематских прегледа, имунизације Сарадња са лекарима специјалистима - ортопед, логопед, стоматолог, очни лекар, физијатар Информисање родитеља о добијеним резултатима	Дечји диспанзер, Дом здравља Прибој, здравствени радници, одељењске старешине
Едукација	Организовање трибина, радионица и саветовалишта о различитим темама везаним за здравље (разноврсна исхрана, хигијена, заразне болести, болести везане за неправилну исхрану гојазност, булимија, анорексија, репродуктивно здравље, болести зависности, психоактивне супстанце, правилно држање тела, интернет)	Дечји диспанзер, Дом здравља Прибој, родитељи, здравствени радници, Институт за јавно здравље, Тим за превенцију наркоманије, одељењске старешине, ученици

Хигијенски услови	Контрола општег хигијенског стања ученика Стална контрола хигијенских услова у школским просторијама и школском дворишту Рад на спречавању настанка и ширења заразних болести	Сви запослени, ученици,
Средства за прву помоћ	Набавка	Директор

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ програма социјалне заштите је брига и заштита ученика из осетљивих друштвених група и превентивно или интервентно деловање у сарадњи са надлежним институцијама.

ОБЛАСТ РАДА	АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ
Материјална подршка	Снимак стања ученика и његове породице којој је потребна подршка Сарадња са надлежним установама социјалне заштите у циљу превенције или интервенције за ученике из осетљивих друштвених група Хуманитарне акције на нивоу школе и локалне заједнице	ПП служба, одељењске старешине, Центар за социјални рад Прибој
Подршка у учењу	Снимак стања ученика и његове породице којој је потребна подршка Праћење ученика у напредовању у учењу	ПП служба, одељењске старешине, предметни наставници, дефектолог, логопед
Подршка у заштити од занемаривања, злостављања и насиља	Снимак стања ученика и његове породице којој је потребна подршка Сарадња са надлежним установама социјалне заштите у циљу превенције или интервенције за ученике из осетљивих друштвених група Сарадња са надлежним институцијама у случајевима насиља у породици Праћење прихватања ученика у вршњачкој групи и његова социјализација	ПП служба, одељењске старешине, предметни наставници, полиција, Центар за социјални рад
Подршка деци из осетљивих категорија	Континуирано праћење ученика од стране педагога и сарадња са социјалним центром и извештавање	ПП служба и тим за инклузију

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ овог програма је подизање свести код ученика, наставника, родитеља и грађања о очувању и унапређењу животне средине.

ОБЛАСТ РАДА	АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ
ЕДУКАЦИЈА	<p>Угледни часови, предавања, радионице, трибине о важним темама , загађивања и заштита животне средине; Обележавање: Дан здраве хране, Дан заштите животиња, Светски дан вода, Светски дан заштите озонског омотача, Светски дан бидоверзитета Светски дан енергетске ефикасности Светски дан планете земље Светски дан заштите животне средине Изложба радова ученика на задате теме, постављање едукативно-информативних постера у кабинету, холу школе, презентације, приредбе, квизови. Гледање едукативних филмова. Израда презентација у информативне и едукативне сврхе</p>	<p>Наставници биологије,грађанског васпитања, ученици,ученички парламент, педагог</p>
ИСТРАЖИВАЊЕ И АНАЛИЗА ПОДАТАКА	<p>Праћење и анализа количине отпада који се одложи у току радне недеље, Праћење и анализа загађености воде, ваздуха, земљишта, Енергетска ефикасност-самостални ученички пројекти на тему „ Процена примене неких облика енергетске ефикасности“(мерење потрошње електричне и топлотне енергије, предлагање мера за уштеду и праћење ефеката штедње) Заштита животне средине(штетан утицај хемијских средстава на животну средину и здравље)</p>	<p>Наставници, ученици</p>
ДРУШТВЕНА АНГАЖОВАНOST И ХУМАНИТАРНИ РАД	<p>Промоција науке кроз радионице на еколошке теме Друштвене акције:„ Један ресурс -много потрошача“ „ Мисли глобално-делуј локално“ „ Сат за планету“ „Озелењавање школског простора“</p>	<p>Наставници, ученици, родитељи, научни радници</p>

	Пројекти обележавања значајних еколошких датума Учешће у хуманитарним акцијама: „Чеп за Хендикеп“ „Сакупљање материјала за рециклажу“ „Израда предмета од рециклажног материјала“ Израда лифлета, информатора у циљу промоције одговорног односа према животној средини	
--	--	--

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Циљ:

- Обезбеђивање бољих услова за обављање делатности установе
- Коришћење свих услова и погодности локалне самоуправе за осавремењивање и побољшање рада школе
- Учешће ученика нижих разреда у смотри „Пажљивко“ како би се деци подигао ниво свести о саобраћајној култури.
- Учествовање у културним манифестацијама које организује локална самоуправа
- Награђивање најбољих ученика

Активности	Начин остваривања	Носиоци активности	Временска динамика	Начин праћења
Учешће на пројектима	Израда пројеката и аплицирање код локалне самоуправе достављањем потребне документације на конкурсима и пројектима	Директор, и остали учесници	Током године	евиденција у документацији и урађени пројекти
Достављање докумената о раду школе	Достављање ГПР школе за наредну годину и Извештаја о реализацији ГПР за петходну годину, Школски програм- који се доноси на 4 године- анекси,	Директор Секретар школе и педагог	Током године	Евиденција достављених докумената

Остваривање материјалних услова за обављање основне делатности	Израда финансијских планова, извештаја, рачуна, извода, потраживања школе, консултације и присуство на састанцима	Директор школе и шеф рачуноводства	Сваког месеца тогом школске године	евиденција у документацији
Учешће представника локалне самоуправе у културној и јавној делатности школе	Прослава Дана школе, Светог Саве. Пријем и награђивање Вуковаца, Бака генерације, ученика који су остварили пласман на Окружним и Републичким такмичењима.	Представници локалне самоуправе, директор, наставници	Током године	Годишњи извештај о раду школе
Учешће представника локалне самоуправе у школском одбору	3 члана локалне самоуправе чине састав у школском одбору	Школски одбору	Током године	Годишњи извештај о раду Школског одбора
Достављање информација од значаја за локалну самоуправу о ученицима	Спискови ученика који путују и релације на којима путују достављају се Општинској служби	ОС, наставници, директор, Секретар школе	септембар	Достављени спискови заведени и протоколирани.
Локални савет родитеља	Учешће представника Савета родитеља школе у раду Градског савета родитеља	Представници Савета родитеља, директор	Током године	Записници Савета родитеља школе и града
Надзор примене прописа	Инспекцијски прегледи везани за рад током године из области финансија, просвете, грађевинарства,....	Просветни, санитарни, финансијски и други инспектори	Током године	Извештаји инспекцијског надзора

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Циљеви:

1. стварање простора и услова за флексибилније и непосредније укључивање родитеља у активности школе
2. јасно успостављање улога и одговорности свих актера у систему образовања
3. неговање партнерских однос са родитељима који ће бити заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења

решавање проблема у	Начин остваривања	Носиоци активности	Временска динамика	Начин праћењења
Родитељски састанци	Упознавање са, учбеницима, наставницима, Правилницима о оцењивању, заштити података ученика и безбедности ученика, успех и дисциплина ученика, решавање проблема у одељењу,	Одељењске старешине, родитељи	Током наставне године	Записници родитељски састанака у дневинку ов рада
Индивидуалн и разговори са родитељима	Анализа успеха ученика, дисциплине, решавање проблема у учењу и развојних проблема, предлагање и спровођење мера за побољшање успеха и дисциплине, различити облици саветодавног рада у зависности	Одељењске старешине, родитељи, стручна служба	Током године	Евиденција у дневницима образовно васпитног рада, лична евиденција наставника и СС
Професионална оријентација	Помоћ родитељима у професионалној оријентацији, упознавање са образовним профилима средњих школа и светом занимања	психолог	Март-јун	Лична евиденција психолога

Анкетирање родитеља	анкетирања предвиђена Годишњим планом рада за области самовредновања и акционим плановима Тимова током године, анкетање за задовољство родитеља сарадњом са школом ради стицања увида у ставове родитеља у вези са сарадњом са школом , унапређивања сарадње и унапређивање рада школе	Чланови тимова за самовредновање, стручна служба, наставници	Током године	Анализе и извештаји реализованих анкетања, извештаји тимова за самовредновање
Укључивање родитеља у превентивне активности посебних програма рада школе	Превенција насиља, очување животне средине, програма школског спорта, професионалне оријентације....	Реализатори активности посебних програма, директор наставници, СС	Током године	Анализе и извештаји реализованих активности
Укључивање породице на остваривању ученичких права	Укључивање породице у саветодавни рад на психофизичком и социјалном развоју ученика и помоћ у остваривању права из домена социјалне и здравствене заштите	Одељењске старешине, стручни сарадници	Током године	Лична евиденција наставника и СС
Укључивање родитеља у извршна, саветодавна тела и манифестације	Школски одбор, Савет родитеља, манифестације (пријем предшколаца и првака, Дан школе, Свети Сава, пријем вуковаца), завршни испит за ученике осмог разреда, прослава мале матуре, прославе, излети	Директор, секретар, Одељењске старешине	Током године	Записници ШО и СР, извештаји реализованих активности

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Циљ реализације излета, екскурзија и наставе у природи је усвајање дела наставног програма, непосредним упознавањем културно- историјског наслеђа и природних лепота. Развијањем позитивног односа према националним, културним и естетским вредностима, гради се одговоран однос према наслеђу. Оснажују се и позитивни социјални односи између ученика, и ученика и наставника. Такође, циљеви су и: очување, подстицање и унапређивање укупног

здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима; развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.

На основу Правилника о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи израђује се план и програм реализације по разредима, који се налази у Годишњем плану рада школе. Школа, сваке године, расписује јавну набавку по процедури која се налази у Закону о јавним набавкама („Службени гласник РС“ бр. 91/2019).

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Циљ рада библиотекара је остваривање сарадње и заједничко планирање активности наставника, школског библиотекара и установа ван школе, ради промовисања читања и подстицања самосталности ученика у учењу.

ОБЛАСТ РАДА	АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ
БИБЛИОТЕЧКИ ФОНД	Набавка литературе и периодичних публикација за ученике, наставнике и стручне сараднике. Израда паноа и изложба нових књига	Библиотекар, стручни сарадници, директор, наставници
РАД СА УЧЕНИЦИМА	Учлањивање ученика Упућивање ученика у коришћење енциклопедија, лексикона, речника, приручника, књиге лектире Учешће у пројектима и културним активностима школе, Помоћ код одабира песама за такмичење рецитатора Развијање навике за чување, заштиту и руковање књигама и часописима	Библиотекар, ученици од I – VIII разреда

	<p>Укључивање у рад библиотеке, Хуманитарна акција „Обогаћивање књижног фонда“</p> <p>Неговање љубави према књизи и писаној речи</p> <p>Промовисање читања</p>	
САРАДЊА СА НАСТАВНИЦИМА	<p>Организовање наставних часова и радионица</p> <p>Коришћење ресурса библиотеке у наставном процесу</p> <p>Организовање наставних часова из појединих предмета у школској библиотеци</p> <p>Сарадња са наставницима око утврђивања годишњег плана обрада лектире</p> <p>Информисање наставника о новоиздатим књигама, стручним часописима и другој грађи.</p>	Библиотекар, наставници, стручни сарадници, директор
САРАДЊА СА УСТАНОВАМА ВАН ШКОЛЕ	<p>Планирање и организовање културних активности школе</p> <p>Посета Сајму књига</p> <p>Сарадња са издавачким кућама</p> <p>Сарадња са Предшколском установом</p> <p>Сарадња са културним установама које се баве књигом (Градска библиотека Прибој, Народна библиотека Ужице, Народна библиотека Србије, школске библиотеке у граду и околини. Дом културе Прибој).</p>	Библиотекар, ученици наставници, запослени у установама културе
ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ, ПРИПРЕМЕ ЗА	<p>Издавање и пријем књижног фонда</p> <p>Праћење и вођење евиденције коришћења библиотечке грађе</p>	Библиотекар

РАД И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ	Инвентарисање, сигнирање и каталогизација књига Вођење документације о раду школске библиотеке и школског библиотекара Стручно усавршавање унутар и ван школе Праћење развоја савремене стручне литературе и образовне технологије Уређење фонда	
--------------------------------------	--	--

Председник школског одбора

Јелена Бошковић,

наставник разредне наставе